

# απόψεις

## Φορολογικός συντελεστής 15% στα επιχειρηματικά κέρδη;

*Μόλις προ ολίγων ημερών τα λιμνάζοντα νερά της διεθνούς άμεσης φορολογίας τάρaxe η εκφρασθείσα στη σύνοδο G7 πρόθεση για την εναρμόνιση του ισχύοντος συντελεστή φόρου εισοδήματος επί επιχειρηματικού κέρδους σε ποσοστό 15%. Η συμφωνία των G7 θα πρέπει να επικυρωθεί από την αντίστοιχη σύνοδο των G20 και μετά να περάσει τη βάση της αποδοχής από τα 140 κράτη – μέλη του ΟΟΣΑ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση φιλοδοξεί να συμμετάσχει ενεργά στις σχετικές διεργασίες και να αποτελέσει ένα από τα πρώτα πεδία εφαρμογής της απόφασης αυτής.*

*Άξια σχολιασμού είναι πρωτίστως η πρωτοβουλία εναρμόνισης. Είναι χαρακτηριστικό ότι την πρωτοβουλία αυτή έλαβαν οι επτά πλέον αναπτυγμένες οικονομίες, καθώς αρχίζει να γίνεται αντιληπτό ότι η έλλειψη εναρμόνισης κοστίζει ακριβά στην εγχώρια απασχόληση εργασίας και γενικότερα στην εγχώρια ανάπτυξη. Αφού, μεγάλο μέρος του παραγόμενου εντός των χωρών αυτών πλούτου εξέρχεται με τεχνητές μεθοδεύσεις από τα σύνορά τους και επενδύεται σε φορολογικούς παραδείσους, δημιουργώντας σε αυτούς ανάπτυξη, μέσω της μόχλευσης των συσσωρευόμενων κεφαλαίων. Το έχουμε επαναλάβει πολλές φορές. Συνέπεια της παγκοσμιοποίησης και της κατάργησης των διασυνοριακών εμποδίων στις συναλλαγές είναι και η εντατικοποίηση ενός ακήρυχτου πολέμου μεταξύ των κρατών που διαθέτουν πλουτοπαραγωγικές πηγές και δομές επιχειρηματικής ανάπτυξης και των κρατών που, καθώς δεν διαθέτουν ανάλογα μέσα, επιδιώκουν με την παροχή και φορολογικών κινήτρων να προσελκύσουν μέρη του παραγόμενου πλούτου.*

*Σε επίπεδο ΟΟΣΑ και Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι γνωστές οι πρωτοβουλίες των τελευταίων ετών για τον περιορισμό των τεχνητών μεθοδεύσεων, για τη διαφάνεια στις συναλλαγές, για τη φορολογική εναρμόνιση των σχέσεων μεταξύ των επιμέρους εταιρειών των πολυεθνικών ομίλων, για την παρεμπόδιση χρησιμοποίησης εργαλείων όπως οι κεφαλαιουχικές υπεραξίες, οι ζημιές, ο δανεισμός για τη μεταφορά επιχειρηματικών κερδών. Επίσης οι πρωτοβουλίες για την επιβολή φόρου επί των σωρευμένων κερδών κατά τη μεταφορά έδρας, για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν στο επενδυμένο κεφάλαιο και πλέον και στις διασυνοριακές συναλλαγές κ.ά. Είναι άλλωστε γνωστές και οι πρωτοβουλίες για την απομόνωση των φορολογικών παραδείσων από την διεθνή σκακιέρα των επιχειρηματικών και κεφαλαιουχικών συναλλαγών, με τον έλεγχο και χαρακτηρισμό ανά έτος των κρα-*

τών που θεωρούνται αδιαφανή και υποθάλλοντα τη φοροδιαφυγή και κατά περίπτωση το ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Όλα αυτά τα επιμέρους μέτρα, όπως κατά τα τελευταία χρόνια συζητούνται, προτείνονται και εσωτερικά νομοθετούνται στοχεύουν στον περιορισμό της ζημιάς από τον ακήρυκτο αυτόν πόλεμο. Η ακριβέστερα, επιδιώκουν την εξασφάλιση μιας έστω στοιχειώδους ισορροπίας μεταξύ των δύο αντιμαχόμενων πλευρών.

Για πρώτη όμως φορά συμφωνείται εναρμόνιση φορολογικού συντελεστή και μάλιστα αρκετά χαμηλού (15%). Τόσο χαμηλού, που προσεγγίζει τους συντελεστές που αντίστοιχα έχουν νομοθετηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν μεν αποδεχτεί τους κανόνες της διαφάνειας στις συναλλαγές και στη σώρευση κεφαλαίου, όπως η Ιρλανδία και η Κύπρος και οι οποίες δε κατά μεγάλο μέρος οφείλουν την επιβίωσή τους στη σταθερή επί χρόνια παροχή φορολογικού συντελεστή γύρω στο 12,5%.

Επομένως, η πρόταση για την ομογενοποίηση των φορολογικών συντελεστών επί των επιχειρηματικών κερδών συνιστά από μόνη της μια βόμβα. Η ισχύς της οποίας εντείνεται και από τον προτεινόμενο χαμηλό φορολογικό συντελεστή. Είναι χαρακτηριστικό ότι η εν λόγω πρωτοβουλία αναπτύσσεται την ώρα που η εσωτερική δημόσια συζήτηση στις Η.Π.Α. εξελίσσεται έντονα γύρω από την πρωτοβουλία του Προέδρου Μπαϊντεν να αυξήσει τον φορολογικό συντελεστή των αμερικανικών επιχειρήσεων από τον ισχύοντα 21% έως 28%. Με την προεδρική πλευρά να επιμένει ότι εντέλει οι αμερικανικές επιχειρήσεις και μετά την άθροιση των κερδών τους από την αλλοδαπή και τη μείωση της φορολογικής τους βάσης κατά τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα εσωτερική νομοθεσία επιβαρύνονται επί των καθαρών τους εσόδων με τελικό συντελεστή πολύ μικρότερο. Και την αντιπολιτευόμενη πλευρά να επιμένει ότι η ονομαστική αύξηση του φορολογικού συντελεστή επιχειρηματικών κερδών θα δημιουργήσει ανταγωνιστικό μειονέκτημα στις αμερικανικές επιχειρήσεις έναντι των ανταγωνιστών τους διεθνώς, με περαιτέρω συνέπεια την μείωση της απασχόλησης και την υποστροφή της ανάπτυξης.

Είναι προφανές ότι από τη μόλις εξαγγελθείσα απόφαση των G7 έως την νομοθέτησή της στο εσωτερικό των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ευρύτερα του ΟΟΣΑ θα απαιτηθούν χρόνος, εντατικές διεθνείς διαπραγματεύσεις και αρκετή τεχνική προετοιμασία. Καθώς, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν επιμέρους ζητήματα, όπως η σε αρκετές χώρες νομοθετημένη παροχή φορολογικών κινήτρων με έως και μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές σε επιμέρους τομείς ανάπτυξης, όπως η έρευνα και η τεχνολογία, η σε κάποιες χώρες νομοθετημένη ύπαρξη οικονομικών ζωνών με σχεδόν μηδενική φορολογία καθώς η ύπαρξη χωρών που συνεργάζονται με διαφάνεια και δεν συνιστούν φορολογικούς παραδείσους, αλλά οι οποίες εφαρμόζουν πολύ χαμηλότερους του 15% συντελεστές στη φορολόγηση επιχειρηματικών κερδών και πολλά άλλα.

Προς το παρόν κρατάμε την για πρώτη φορά εκφρασθείσα πρόθεση των ισχυρότερων οικονομικών του πλανήτη μας για εναρμόνιση στην άμεση φορολογία και παρακολουθούμε με μεγάλη προσοχή τις εξελίξεις. Ιδίως, ενδιαφέρον προς παρακολούθηση θα έχει αφενός η αντίδραση των πολυεθνικών ομίλων στην εν λόγω πρωτοβουλία και αφετέρου η αντίδραση των μικρότερων κρατών, τα οποία εν πολλοίς επιβιώνουν και λόγω του παρεχόμενου φορολογικού πλεονεκτήματος του χαμηλού φορολογικού συντελεστή.

**Ασπασία Μάλλιου**